

Spoštovani starši!

Vsaka informacija o poteku izobraževanja na daljavo je za nas zelo dragocena in nam je v pomoč pri izvajanju le-tega. Prosim vas, da nam z izpolnjeno anketo pomagate pridobiti informacije o tem, kakšno je stanje na naši šoli, predvsem pa nam bodo podatki omogočili izboljšave pri delu, da bomo še naprej drug drugemu v pomoč in podporo.

Prosimo, da anketo izpolnite (aktivna bo do **4. 5. 2020**).

Anketa:

<https://forms.gle/i8ZVA4behhfa3bvA9>

Lep pozdrav,
Mateja Hribar

Dragi učenci!

Pošiljam vam zadolžitve za **petek**, 24. 4. 2020

Želim vam sončne, zdrave in aktivne prvomajske počitnice.

Učiteljica Mateja

šport	Glej navodila učiteljice Damjane
slovenščina	Lukec in njegov šcorec
matematika	Masa – utrjevanje znanja
naravoslovje in tehnika	Kraljestvo rastlin - herbarij
NIP - nemščina	Glej navodila učitelja Jake

1. ura – ŠPORT

Danes pri uri športa pojdi na sveži zrak. Poišči si športne rekvizite, ki jih imaš doma. Vzemi najbolj priljubljenega in se z njim igra. Povabi zraven družinskega člana, lahko pa tudi sam.

Tukaj je nabor vaj, ki jih lahko počneš. Ni potrebno vseh, vsaj v kakšni pa se preizkusi:

Preskakuj kolebnico.

Žogaj se z žogo (nogomet, košarka, roket, odbojka).

Podajaj se z loparji za badminton, namizni tenis, spedminton.

Balinčkaj ali podiraj keglje.

Splezaj na drevo.

Teci po vrtu, travniku ali poljski poti.

Pojdi na sprehod.

Naredi vaje joge ali druge raztezne vaje.

Naredi vaje za moč (počepi, trebušnjaki, vojaške sklece...).

Najdi svojo vajo, po svojem izboru ;)

Želim ti sproščene in zanimive prvomajske počitnice!

2. ura - SLOVENŠČINA - Lukec in njegov šcorec

Danes ste prejeli zadnji del knjige. Preberite ga, po počitnicah dobite nove naloge. Veliko bralnih užitkov.

3. ura: **MATEMATIKA – Masa** - utrjevanje znanja

Pred reševanjem ponovi!

1 kg = 100 dag

1 dag = 10 g

1 kg = 1000 g

1 t = 1000 kg

1. Pretvorite v ustrezno enoto.

1 dag = _____ g

1 t = _____ kg

7230 kg = ___ t ___ kg

3 dag = _____ g

6 t = _____ kg

2056 kg = ___ t ___ kg

87 dag = _____ g

3 t 469 kg = _____ kg

897 kg = ___ t ___ kg

54 dag = _____ g

7 t 39 kg = _____ kg

6009 kg = ___ t ___ kg

5 t 132 kg = _____ kg

2 t 300 kg = _____ kg

200 dag = _____ kg

56 dag = _____ g

98 dag = _____ g

2561 kg = ___ t ___ kg

5007 kg = ___ t ___ kg

4 t 31 kg = _____ kg

8 t 8 kg = _____ kg

3400 dag = _____ kg

18 kg = _____ dag

350 g = _____ dag

2. Preberite napisane izjave. Če so pravilne, obkrožite DA, če so napačne obkrožite NE in zraven dopišite pravilen rezultat.

7 t 30 kg = 7300 kg	DA	NE
2 kg 12 dag = 212 dag	DA	NE
1 kg = 1000 g	DA	NE
5 kg 7 dag = 507 dag	DA	NE
5 dag 3 g = 530 g	DA	NE

** zahtevnejša naloga.

2 kg 50 dag < 205 dag	DA	NE
4700 kg > 4 t 70 kg	DA	NE
35 g = 3 dag 5 g	DA	NE
305 dag < 3 kg 50 dag	DA	NE
9870 g = 987 dag	DA	NE
2500 g = 25 kg	DA	NE

4. ura – NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA

HERBARIJ – Izdelaj svoj herbarij

Pomlad in poletje, ko je okrog nas vse polno najrazličnejših rastlin, sta pravi čas za izdelavo herbarija. Veste, kaj to sploh je in kako se izdelava? Da boste pravi čas pripravljeni, vam pošiljam v pogled prispevek.

Herbarij je nastal iz besede **herba**, kar v latinščini pomeni rastlina. Herbarij je sistematično urejena zbirka posušenih rastlin oziroma rastlinskih delov.

NABIRANJE RASTLIN

1. Naberite vsaj **20 različnih rastlin** (ne več kot 30). Ne nabirajte rastlin, ki jih ne boste uporabili. Izogibajte se nabiranju redkih in ogroženih vrst. Podatki o njih so zbrani v »Rdečem seznamu«.
2. Rastline naj bodo v **razcvetu**, če trenutno cveti. Nabirajte cele (korenina – očisti jo, steblo, list, cvet), pri grmih in drevesih pa natrgajte le poganjke s cvetovi. Lahko naberete tudi praprotnice, mahove. Obvezno naj bo **10 rastlin s korenino**. Uporabite lopatko ali motiko, lahko pa uporabite star nož z močnim rezilom.
3. Vse dele izpuljene rastline lepo **poravnajte**, jih **položite** med časopisni papir ali pa v kartonasto škatlo in **obtežite**. Tako obteženo rastlino pustite nekaj dni popolnoma pri miru. Pri sušenju rastline morate preprečiti plesnitev. Papir, v katerega vložite rastlino, je zato treba nekajkrat menjati, saj na ta način preprečite zastajanje vlage. V

tem času se iz rastline izloči voda, rastlina se prične sušiti in v takšni posušeni obliki je nato obstojna tudi po več let.

4. Zapišite si podatke, ki jih boste potrebovali za izdelavo etikete.
5. Vsako rastlino v herbariju mora spremljati tako imenovana herbarijska etiketa, ki navaja osnovne podatke o rastlini, nabiralcu, datumu nabiranja, rastišču. Ali pa vsaj samo ime rastline.
6. Rastlina naj bo cela. Če je prevelika, jo razrežite ali prelomite. Pritrdite jo na list belega papirja A4 – velikost zvezka za naravoslovje. Najprimernejši način je s papirnatimi trakovi, ki jih na koncu namažete z lepilom, **ne smete pa lepiti s selotejpom**.
7. Vsako rastlino v herbariju mora spremljati tako imenovana **herbarijska etiketa**, ki navaja podatke o rastlini, slovensko ime, datumu nabiranja, kraj nabiranja, ime nabiralca. Ali pa vsaj samo ime rastline.
8. Izdelajte naslovnico, lahko tudi platnice herbarija.
9. Za naslovnico priložite seznam oziroma kazalo rastlin v herbariju.

Herbarijska etiketa:

Ime rastline:	Datum nabiranja:
Najdišče:	Vrsta: (obkroži) drevo grm cvetlica trava
Moja opažanja:	

Naslovnica mora vsebovati spodnje podatke. Lahko jo tudi ilustrirate.

Ime in priimek: _____

Šola: _____

Razred: _____

Šolsko leto: _____

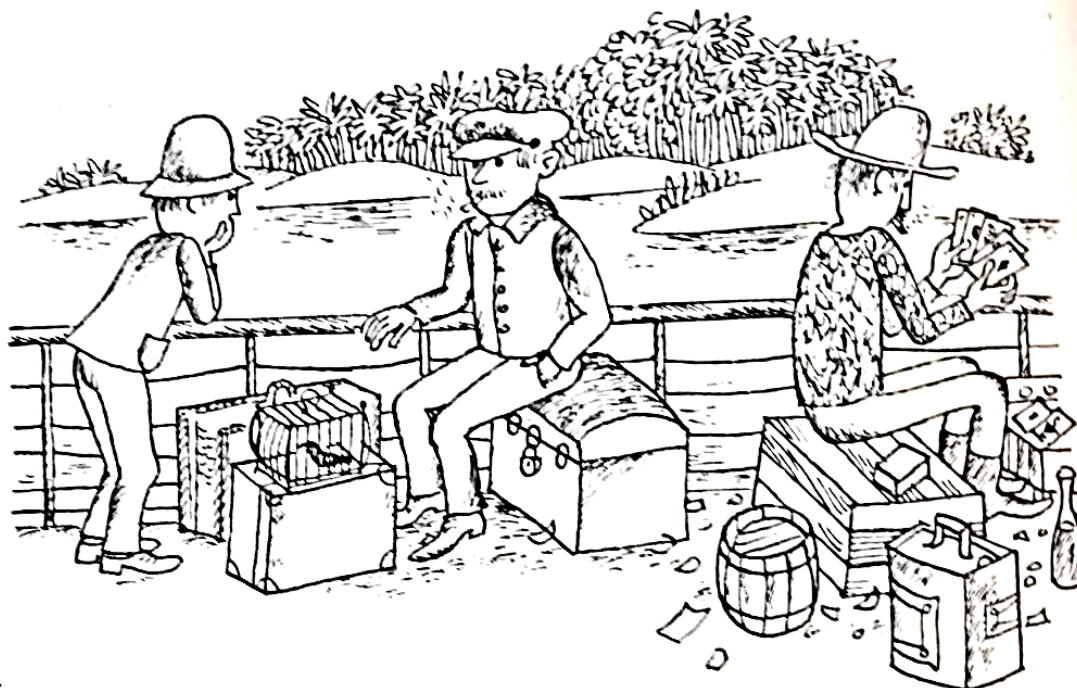
Ocena herbarija bo sestavljena iz naslednjih postavk.

1. Herbarij vsebuje najmanj 20 rastlin.
2. Herbarij vsebuje najmanj 10 rastlin s korenino (izmed tistih 20).
3. Vsaka rastlina ima herbarijsko etiketo.
4. Rastline so suhe, lepo sprešane in natančno prilepljene.

5. Naslovna stran in seznam oziroma kazalo sta urejena.

Nekaj primerov (slike so s spleta)

Čez dan je sonce toplo prigrevalo. Z nočjo je vstal izza gozdov isti mesec kot na Vipavskem. In iste zvezde so sijale, isti veter je pihljal. . . Potniki so poglobili kar po krovu in se zavijali v svoje plašče in plahte. Tudi Lukec je legel na odejo, ki jo je Marko pogrnil po podu. Dolgo je gledal v zvezde, v žareče oko Markove cigarete, preden mu je spanec zatisnil oči. . .

Reka se je ožila, a je bila še vedno zelo široka. Izginili so palmovi gaji in gozdovi, prikazale so se obširne, s travo porasle ravnine. Na njih so se pasle velike črede govedi.

»Pampa,« je dejal Marko in pokazal na ravnino.

»Pampa? Kaj je to?«

»Velike ravnine pašnikov se tako imenujejo. Poznam jih. Tudi tu sem že bil.«

»A? Za pastirja?«

»Ej, da — za pastirja,« je odgovoril Marko. »Vse sem že

poskusil. Zdaj na sever, zdaj na jug, venomer na poti. S tvojim očetom sva delala v Buenos Airesu v isti tovarni. Zdaj me je povabil v Paraná, pa grem tja. Vedno iščem česa boljšega.«

Marko se je zdel Lukcu čuden, nenavaden človek. Saj je tudi bil. Doma od nekod s Tolminskega je še pred očetom prišel v Argentino. Mučilo ga je domotožje in nemirna kri, nikjer ni imel obstanka.

Prikazalo se je večje mesto.

»Santa Fé!« so vzkliknili potniki.

Po kratkem pristanku je parnik krenil na drugi breg. Izza drevja na obali se je odkrilo drugo mesto.

»Paraná!« je zaklical kapitan s svojega mostiča.

»Paraná!« je ponovil škorec.

»Tu sva,« je dejal Marko in si naložil zaboj na ramo.

Lukec je z radovednostjo, a obenem z rahlo tesnobo v srcu gledal na hiše in na tovarniške dimnike. Tu bo našel očeta? Tu bo njegov novi dom brez matere? Od ginjenosti so se mu ovlažile oči.

19

V pristanišču je Marko najel starinsko kočijo, da ju popelje do očetovega stanovanja. Na obeh straneh ceste so se vlekli dolgi zidovi tovarn in skladišč. Oče je stanoval v predmestju, v eni izmed hišic, ki so jih oklepali vrtiči z mladimi drevesci in zelenjavnimi gredami.

Pozvonila sta na železnih vrtnih vratih. Odprla sta jima neki starec in starka, don Pedro in dona Marija, oba temne polti in kot oglje črnih oči.

»Tu stanuje Ivan Brajnik, ne?« je vprašal Marko.

»A, don Juan!« je starček pokazal brezzobe čeljusti. »Ali je ta tu njegov sin?« je pokazal na Lukca. »Pričakuje ga, seveda. Pravkar se je vrnil z dela. Počiva. Vstopita! Vstopita!«

Stopili so v vežo. Lukec od vseh gostih besed nobene ni razumel, a je razumel, da sta prav prišla. Tu stanuje oče? Oziral se je, kakor da pričakuje, da se bo prikazal skozi ta ali ona vrata. Ni ga bilo.

»Kje je oče?« je vprašal Marka.

»Pravijo, da je doma. V podstrešnici stanuje. Kar po stopnicah, pa potrkaj!«

»Luka! Bedak!« je zavpil škorec, že do grla sit svoje ječe. »Potepin!«

»O jej!« je vzkliknila dona Marija. »Ta ptič pa govori kot papiga.«

Lukec je medtem odšel po stopnicah. Srce mu je nemirno tolklo, ko je stal pred vrati. Še trenutek, pa bo zagledal očeta. Ali je še vedno tak, kot ga je poznal pred leti? Z gostimi, kostanjevimi lasmi, košatimi brki in toplim smehom v očeh.

Potrkal je in vstopil nekam plaho, v napetem pričakovanju. Oče je golorok stal ob postelji, s katere je pravkar vstal. Imel je iste lase kot nekdanj, le brki so mu bili manjši in v obraz ni bil več tako zagorel.

Za hip sta se samo gledala, nato sta se drug drugemu nasmehnila, zaiskrile so se jima oči.

»Lukec!«

»Oče!«

Prisrčno sta se objela.

»Glej, kako si medtem zrasel,« je dejal oče, držal Lukca za ramena in ga gledal. »Kje pa je mati? Spodaj? Ali je zdrava?«

Lukec se je zresnil in ves pomračil. Kako naj očetu pove resnico? Tega trenutka se je najbolj bal. Še drugim ljudem mu je bilo težko govoriti o tem, a očetu najteže. Če bi bil vsaj Marko z njim, da bi mu pomagal.

»Saj... saj mati ni prišla,« je izjecljal, brada mu je krčevito zatrepetala.

Oče ni vedel, kaj naj si misli.

»Ni prišla? Kje pa je ostala?«

Lukec je dal roko na oči, premagal ga je jok.

»Umrla je. . . na morju. . . V vodo so jo vrgli. . .«

Oče je na široko odprl oči, ustnice so mu zatrepetale. Z roko si je segel na čelo, kakor da si briše mrzel znoj, ki ga je oblil. Sesedel se je na posteljo in molčal. Nekaj časa je strmел predse, kakor da premaguje bolečino.

Vsa leta je neprestano mislil na Lukca in na Marjeto. Težko mu je bilo, ker ju tako dolgo ni mogel poklicati k sebi. Zdaj se je za silo uredil in ju pričakoval z radostjo v srcu. Mislil je, da bodo skupaj živeli, a se mu je na mah vse podrlo.

Lukec je gledal očeta, a solze so mu kar same od sebe tekle po licih. Bilo mu je že tako težko, a še stokrat teže zaradi očetove žalosti.

Vstopil je Marko in z enim pogledom premeril očeta in sina.

»Ivan, samo sina sem ti pripeljal,« je rekel s tresočim glasom.

»O, Marko!« je zaječal oče, ko je znancu stisnil roko. »Hvala ti vseeno!«

»Hudo te je zadelo, vem. . .«

Marko je bil videti trd človek, a ga je vendar ganilo, da mu je vzelo besedo.

»Ne vem, zakaj sem se toliko mučil,« je rekel oče s tegobo v glasu.

»Saj imaš sina. Poglej ga, kakšen junak! Sam si upa po svetu.«

Oče je pogledal Lukca. Ni se mu še mogel nasmehnuti, le za spoznanje se mu je razvedril obraz.

»Povej, kako je bilo!« je rekel. »Pripoveduj!«

Lukec je vse povedal in opisal, kakor je vedel in znal.

»Kaj ti je vse rekla mati, preden je umrla?«

»Da naj vas lepo pozdravim. . . In da vas moram ubogati. . .«

Oče je objel sina in ga stiskal iz ljubezni in žalosti. Ej, Lukec, Lukec! Edini mu je ostal na svetu. Tudi Lukec ni imel nikogar razen očeta.

Tedaj je škorec pristopical skozi priprta vrata. Marko ga je bil izpustil, da se je svoboden sprehajal po hiši. Pogledal je Ivana z enim očesom, poskočil Lukcu na čevelj.

»Luka! Potep!«

»Kaj pa ta?« je vprašal oče. »Ali je Klepec?«

»Da. S seboj sem ga prinesel.«

Oče se je medlo nasmehnil.

»Vidiš, zdaj sva sama,« je rekel. »Mislil sem, da bomo trije, a sva ostala le midva. Skupaj bova živela. Ti se boš učil, nato bova tudi skupaj delala. Ne?«

»Da.«

»Da me moraš ubogati, ti je dejala mati? Saj me boš ubogal, ne?«

»O, da.«

Lukcu je bilo iznenada, kot da je vse ohlapnilo v njem. Prevzemala ga je smrtna utrujenost in omotica. Opotekel se je in se sesedel na stolico.

»Kaj ti je?« ga je vprašal oče. »Ali si bolan?«

»Ne vem. Tako čudno mi je. Zdaj mrzlo, zdaj vroče.«

In res so mu zašklepetali zobje, tresla ga je mrzlica.

»Da mi še ti ne zbolíš!« je vzkliknil oče. »Še tebe naj izgubim!«

»Preutrudil se je,« je dejal Marko. »Preveč je bilo zanj. V posteljo mora, da se spočije. Kmalu mu bo bolje.«

Marko in oče sta ga slekla in položila na posteljo. Zaprl je vročične oči in se tresel pod odejo. Bilo mu je, kakor da ga zalivajo vroči valovi. . .

20

Lukec je zbolel. Telesni in duševni napor, ki jih je prestal, bi bili zlomili še tako krepkega dečka. Že od Buenos Airesa ga je držala na nogah le misel, da bo kmalu našel očeta. Našel ga je, tedaj se mu je iztekla poslednja kaplja moči.

Tresla ga je vročica, da so mu šklepetali zobje. Utonila mu je misel na očeta, na vse, imel je eno samo željo, da bi spal. A spal je le napol. Zdelo se mu je, da se zamotava v pisane podobe kot v klobec. Ni ločil resnice od blodnih sanj.

V sobo se je izmuznil škorec in skočil na posteljo. Ni se dal odpoditi. Stopal je po Lukčevih nogah, nato po trebuhu in mu obstal na prsih. Nagnil je glavo in mu zvedavo pogledal v vročični obraz.

»Luka!«

Bolnik se mu ni oglasil.

»Luka! Potep!«

Deček je kot v sanjah zaslišal škorčev glas in narahlo odprl oči. »Klepec,« je zašepetal. »Kle-pec. . .«

In se znova izgubil v blodnje.

Ko je škorec videl, da se Lukec ne zmeni zanj, mu je pokazal rep in skočil na pod. Odšel je iz sobe.

Ivan ga je našel pred vrati, ko je žalosten povešal kljun.
»Ali si žalosten?« ga je vprašal.

Klepec ga je pogledal in odskakljal po stopnicah v vežo. Tisti in še tudi naslednji dan ga nihče ni slišal vpiti.

Lukey se je prebujal za kratke hipe, a se je vedno znova izgubljal v blodnje. Prišel je zdravnik, ki ga je pretipal in preiskal ter nekaj govoril v španščini. Nato se mu je zdelo, da vidi dono Marijo, ki mu v žlički ponuja zdravil in se mu široko smehlja. Oče mu je dvignil glavo in mu ponujal čaja. Popil ga je nekaj požirkov, nato je zopet omahnil na blazino.

Pretekel je dan, dva, da ga je popustila drhtavica. Pogreznil se je v zdravo, trdno spanje. . .

Odprl je oči in se začudil. Kje je? Kaj se z njim godi? Po drobcih se mu je vračal spomin. Bil je pri polni zavesti, le neznan-sko šibek in žejen. Žejen! Skozi okno je sijal tako svetel dan, da ga je ščemela svetloba. Dvignil je blede, suhljate roke in jih ogledoval kot čudo.

V sobi ni bilo nikogar. Vrata so bila priprta. Po cesti je ropotal voz, iz daljave se je oglašal lajež.

Poskusil se je dvigniti v postelji, a je bil tako oslabel, da so mu od napora kaplje potu stopile na čelo. Znova je legel. Postelja je žalostno cvrkutnila pod njim.

Tedaj se je nekaj zganilo v kotu sobe in zacepetalo po podu. Nekaj črnega je priletelo na posteljo. Škorec! Nagnil je glavo kot vselej, kadar je kaj napeto opazoval.

Lukcu je zadrhtelo srce. Iztegnil je roko in ga pobožal.

Klepcu je bilo hudo po Lukcu, ki je samo ležal in se ni zmenil zanj. Ko je znova začutil njegovo roko na sebi, mu je skočil na prsi in od veselja zaplesal.

»Luka! Potep! Krjav!«

Lukey se je od veselja zasmeljal.

Klepčev krik in Lukčev smeh sta privabila dono Marijo.

Tiho je prišla in pokukala skozi vrata. Poleg očeta ni nihče tako skrbel za bolnika kot ona. Deček, ki je izgubil mater, se ji je iz srca smilil. Ko je videla, da se Lukec smehlja, se od veselja ni mogla vzdržati solz.

»Ali si zdrav?« ga je vprašala in mu položila dlan na čelo. »Kaj bi rad?«

»Čaja,« je rekel Lukec, četudi ni razumel, kaj ga ženska vprašuje. »Čaja. Piti,« je pokazal z roko na usta.

Dona Marija je razumela kretnjo in stekla skozi vrata. Prinesla mu je čaja. Pil ga je v dolgih, hlastnih požirkih. Čutil je, kakor da se mu z vsako kapljo vračajo moči. . .

Nastal je večer, ko se je oče vrnil z dela. Že od daleč so mu klicali veselo novico. Lukec ga je slišal, kako naglo teče po stopnicah. Ko je vstopil v sobo in sedel k njemu na posteljo, ga je z nasmehom pozdravil.

»Kako ti je, Lukec?«

»Dobro. Bolan sem bil, ne?«

»Da, bolan. Da ti je le bolje!«

Lukec se je nasmehnil, a se mu je iznenada zresnil obraz.

»Oče,« je dejal, »ali se ne bi rajši odpeljala domov?«

»Kam — domov? Na Vipavsko?«

»Da.«

Oče se je zavzel in se bridko zresnil. Tega ni pričakoval. Že prej si je rahlo očital, da je on kriv ženine smrti. Sinove besede so se mu kot trn zapičile v srce. Kazno je bilo, da se je Lukcu, ki si je tako želel videti tuje, divje kraje, že na prvi pogled zamerila tujina. Iz oči mu je gledalo domotožje. O, da, tu ni tako lepo kot na Vipavskem! Tudi on je marsikaj doživel.

In vendar ni mogel delati drugače. . .

Lukec je gledal očeta, ki je dolgo molčal.

»Nekaj let ostaneva tu,« je slednjič spregovoril. »Doma za nas ni kruha. Ko dovolj zasluživa, da bova tudi doma lahko živela, se vrneva. Ali ti je prav tako?«

»Da.«

»Morda se vrneva še prej,« je nadaljeval oče. »Vem, da nama tu ne bo lahko. A tudi doma ni lahko. Če bo kdaj drugače, takoj odrineva na pot. Saj razumeš?«

»Da.«

Lukec ni vsega razumel. Bil je še premlad, da bi vedel, kaj očeta teži ob misli na domovino. Le zdelo se mu je, da razume. . .

Gledala sta se, oče in sin, in se drug drugemu toplo nasmihala.

